

Boverket

Pågående uppdrag om klimatscenarier,
översvämningsrisk och geotekniska risker

Magnus Lund & Cecilia Näslund

2026-05-19

VÅRT UPPDRAG

Boverket är myndigheten för planering, byggande och boende.

KLIMATANPASSNING – STRATEGISK NIVÅ

- Samordna det nationella klimatanpassningsarbetet för den byggda miljön
- **Nationella riktlinjer för val av klimatscenarier**
- **Vägleda om geoteknisk säkerhet i fysisk planering**
- **Allmänna råd om översvämningsrisk vid planläggning**
- **Vägleda om kommunala vattentjänstplaner**
- Naturrestaurering och ekosystemtjänster

Nationella riktlinjer för val av klimatscenarier

SMHI, Boverket och Trafikverket ska ta fram förslag på nationella riktlinjer om val av klimatscenarier och vägledning om hur olika klimatrelaterade risker kan bedömas, samt att föreslå hur riktlinjerna bör regleras

- Signalerades i "Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning", publicerad i mars 2024
- Ska skapa bättre förutsättningar för ett effektivt klimatanpassningsarbete genom tydligare riktlinjer och vägledning om val av klimatscenarier och en mer enhetlig bedömning av olika klimatrelaterade risker
- Riktat sig till statliga myndigheter, kommuner och andra aktörer
- Myndigheterna ska resonera kring om ett scenario bör pekas ut eller om det är lämpligt att använda flera scenarion. Konsekvenser av olika val ska beskrivas
- Uppdraget ska delrapporteras den 31 oktober 2026 och slutrapporteras den 15 december 2027

Om uppdraget

SMHI, Boverket och Trafikverket ska gemensamt ansvara för att lämna förslag på:

- Vetenskapligt baserade, nationella riktlinjer för vilket eller vilka klimatscenarier som bör tillämpas och i vilka tidsperspektiv
- Om riktlinjerna bör vara bindande eller rådgivande och hur de ska regleras
- Hur sådana krav eller riktlinjer hålls uppdaterade och tillhandahålls för användare
- Om det finns behov av att komplettera riktlinjerna med ytterligare vägledning och beslutsstöd

Synpunkter ska inhämtas ifrån Myndigheten för civilt försvar (MCF), Naturvårdsverket, Statens geotekniska institut (SGI), Sveriges geologiska undersökning (SGU) och länsstyrelserna.

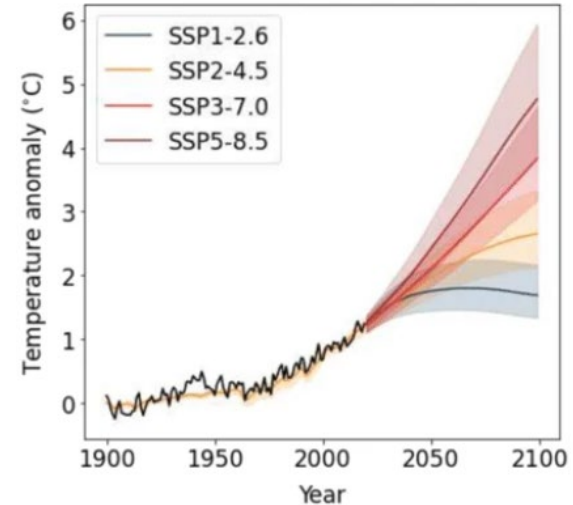
Vi ska även inhämta synpunkter från de andra myndigheter som omfattas av förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete samt från kommuner och andra berörda aktörer.

Delleverans

I ett första steg ska SMHI:

- göra en internationell utblick till relevanta nordiska och andra europeiska länder om och hur nationella riktlinjer och klimatscenarier tillämpas. EU-kommissionens pågående arbete med att utveckla ett europeiskt integrerat ramverk för klimatresiliens och riskhantering ska beaktas.
- analysera vilket eller vilka klimatscenarier som är möjliga att utgå ifrån utifrån dagens kunskapsläge.

Denna del av uppdraget ska redovisas senast den **31 okt 2026**.

Övergripande tidplan

03/2026

12/2026

12/2027

Upstart

SMHI: Internationell kartläggning
och klimatscenarier

Analys och förslag på klimatriktninjer

Konsekvensutredning

BoV: Kartläggning, gapanalys, vägledningsarbete

Samverkan och kommunikation

Pågående och kommande aktiviteter

2026-04-01 Dialog med SKR

2026-05-06 Dialog med förordningsmyndigheterna

2026-05-12 Expertrådet för klimatanpassning

2026-05-19 RKS Skåne-Halland

2026-05-29 Skånes kustkommuner

2026-05-29 Göteborgsregionen

2026-06-02 Storstadskommunerna

2026-06-02 Avstämningsmöte med utpekade myndigheter

2026-08-25 Workshop om dammsäkerhet

2026-09-30 Externt seminarium digitalt + fysiskt i Norrköping

Fokus: löpande dialog och inspel

- Löpande dialog är i fokus. Ambitionen är att inhämta synpunkter som del av behovskartläggningen, och en direkt e-postingång till projektet har etablerats.
- Förankringsarbete har inletts med befintliga kontakter inom länsstyrelser och myndighetsnätverk, m.fl.
- Kontaktpersoner har identifierats vid de myndigheter som särskilt omnämns i uppdraget
- Workshops med intressenter är inplanerade för båda arbetspaketen.

Kontakt: klimatscenarier@smhi.se

VÄGLEDNING OM GEOTEKNISK SÄKERHET I FYSISK PLANERING (2025-2026)

Boverket ska:

- utvärdera, utveckla och anpassa Boverkets vägledning kring ras och skred kopplat till detalj- och översiktsplanering, samt
- ta fram ny vägledning för hur regleringen i detaljplan kan säkerställa att geotekniska säkerhetsfrågor tas om hand.
- samverka med SGI och föra dialog med länsstyrelser, SKR, kommuner och andra aktörer

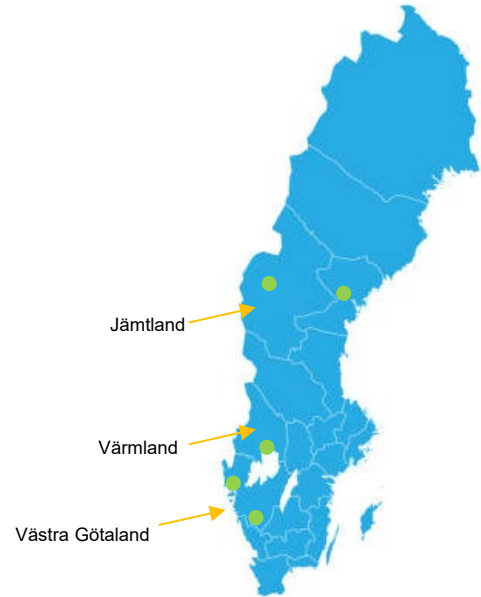
Tidplan

- Nov 2025-feb 2026 (klar): utvärdering av befintlig vägledning (WSP)
- Feb-juni 2026: utveckling av ny och befintlig vägledning.
- 12 juni till 23 augusti: remissperiod
- Sep-nov 2026: hantering av synpunkter och färdigställande
- Redovisning senast 19 dec 2026
- Jan-mars 2027: spridnings- och fortbildningsaktiviteter

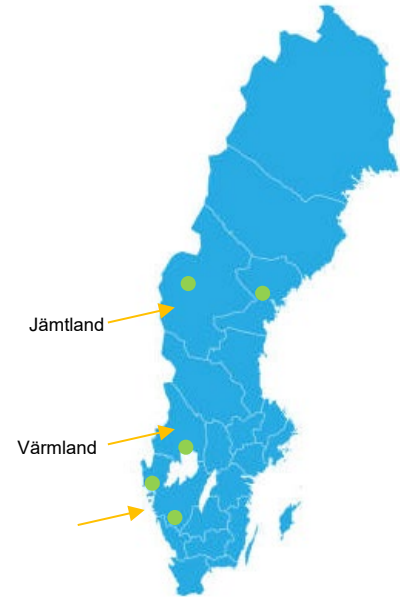
Utvärdering av befintlig vägledning

- Intervjuer med kommuner och länsstyrelser (WSP)
- Urval med stöd av SGI (olika typer av geo-risker)
- Utgör grunden för referensgrupp – möten i april och augusti.

Från WSP:s utvärdering av TVL

- Utveckla en gemensam DP-vägledning för kommuner, Lst, SGI och konsulter
- Förbättra strukturen
- Fokusera på stöd utifrån PBL (planbestämmelser, krav vid DP vs bygglov mm)
- Beställarstöd (checklista) för geotekniska utredningar
- Tydliggör krav vid befintlig bebyggelse och hantering av klimatförändringar

Frågor som projektet tittar på

- Lämplighetsprövningen i detaljplan
- Geotekniska utredningars omfattning
– när behöver man veta vad?
- Beställning och granskning av geotekniska utredningar
- Hur ras, skred och erosion tas om hand vid lovgivning och i byggskedet
- Eventuella författningsförslag

Allmänna råd om översvämningsrisk vid planläggning

Ska tas fram:

- Allmänna råd om planläggning med hänsyn till översvämningsrisk.
- Kommunvägledning om översvämningsrisk vid detaljplanering.
- Vägledning för länsstyrelsens tillsyn av översvämningsrisk i detaljplan.

Planerings-situation	Allmänna råd	Kommun-vägledning	Lst tillsyns-vägledning
Regionplanering	X	kompletteras	
Översiktsplanering	X	upp-dateras	
Detaljplanering	X	X	X
Prövning av bygglov och förhandsbesked utanför DP.	X		

Remissutskick: januari 2027

Vad har vi gjort hittills?

Samverkan

- Underlag för riskbedömning, data
- Problembild, lösningsförslag

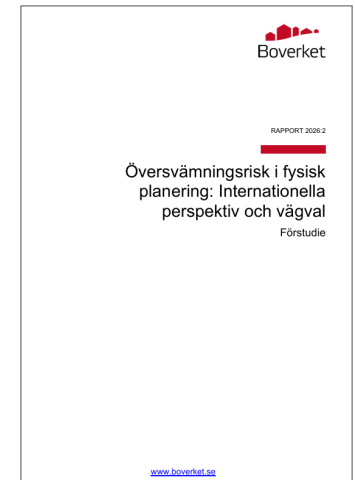
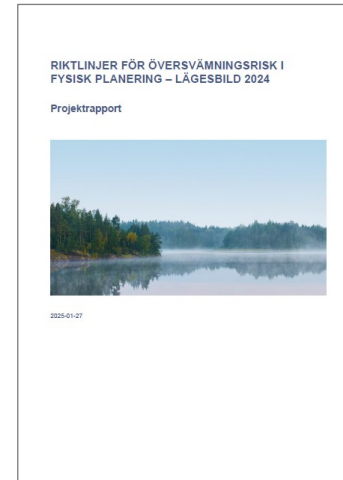
Förstudie - Lägesbild 2024

Rapport - Internationella perspektiv

Konsekvensutredning

- Start konsultstöd: sept 2025
- Omtag, ny upphandling: mars 2026

1:a utkast riskklassning

Samverkan - aktörer

- SMHI översv. Regn o skyfall
- SMHI översv. Havskust
- SMHI översv. Sjöar o vattendrag
- Myndigheten för Civilt Försvar (MCF)
- Svenska Kraftnät
- Trafikverket
- Lst:s nätverk klimatanpassning
- Arbetsgrupp Naturolyckor
- myndighetsnätverk (MCF)
- Planrådets arbetsgrupp klimatanpassning
(BoV, Lst, MCF, SGI, SMHI, SKR)
- Nationellt kustmöte (SGI)
- Regional kustsamverkan (SGI), SE + SW
- Göteborg stad
- Skånes kustkommuner
- SKR
- Svensk försäkring
- Swefa värderingsföretag
- Hållbarhetsnätverk banker, värderingsföretag
- Referensgrupp: kommuner, Ist, SKR

1:a utkast riskklassning

Risk

Sannolikhet
Konsekvens

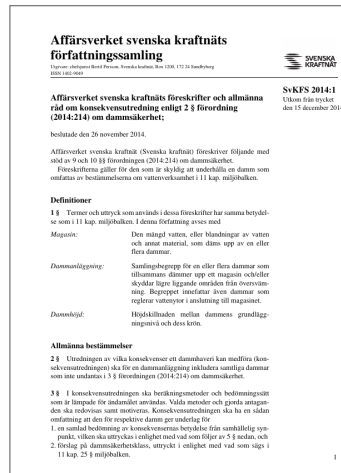
Mer nyanserad konsekvensbedömning

- Typ av användning, sårbarhet.
- Är användningen flyttbar över tid?
- Tillfartsvägar: acceptans för avbrott.

Kravnivå för acceptabel sannolikhet

- Jfr. acceptans för konsekvenser vid dammsäkerhet.

Eftersträvar likartad syn på risk i samhället.

Bedömning av konsekvensernas betydelse från samhälllig synpunkt

5 § Konsekvensutredningen ska innefatta en samlad bedömning av konsekvensernas betydelse från samhälllig synpunkt. Bedömningen ska uttryckas på följande skala:

Mycket stor betydelse från samhälllig synpunkt: Ett dammverken kan leda till en nationell kris som drabbar många människor och stora delar av samhället samt hotar grundläggande värden och funktioner.

Stor betydelse från samhälllig synpunkt: Ett dammverken kan leda till stora regionala och lokala konsekvenser eller störningar men havarien kan inte leda till en nationell kris. I detta fall handlar det främst om förlust av människoliv och/eller konsekvenser och störningar som är omfattande, har en regional utsträckning samt tar lång tid och blir dyrbara att åtgärda.

Mätlig betydelse från samhälllig synpunkt: Ett dammverken kan leda till betydande lokala konsekvenser eller störningar. Det handlar främst om skador på lokal infrastruktur, skador på egendom eller miljöskador, eller tillfälliga störningar. Risken för förlust av människoliv är försumbar.

Mätlig betydelse från samhälllig synpunkt: Ett dammverken kan leda till betydande lokala konsekvenser eller störningar. Det handlar främst om skador på lokal infrastruktur, skador på egendom eller miljöskador, eller tillfälliga störningar. Risken för förlust av människoliv är försumbar.

1:a utkast riskklassning

Konsekvens	Acceptabel sannolikhet	Avsteg
1. Mycket stor betydelse från samhällelig synpunkt - Nationell kris	Tröskelanalys: högsta beräknad nivå.	-
2. Stor betydelse från samhällelig synpunkt - Stora regionala eller lokala konsekvenser	500-årshändelse	Konsekvensanalys: Anpassning av plan så konsekvenserna blir acceptabla.
3. Måttlig betydelse från samhällelig synpunkt - Betydande lokala konsekvenser	200-årshändelse	
4. Liten betydelse från samhällelig synpunkt - Begränsade konsekvenser	Inga krav	Inga krav

Några förslag på undantag

Syfte: bidra till hållbar utveckling.

Vägledning för kommunala vattentjänstplaner

Medverkar - Havs- och vattenmyndigheten, Boverket, Livsmedelsverket & Naturvårdsverket.

Vattentjänstplan - Kommunens långsiktiga planering av hur behovet av vattentjänster ska tillgodoses.
(Lag om allmänna vattentjänster)

Beakta

- klimatförändringars effekter: nederbörd och torka,
- behovet av beredskapsåtgärder.

Redovisas 31 dec. 2026.
Remiss: jan-mars 2027.

Vattentjänster

- vattenförsörjning
- avlopp
(dagvatten + spillvatten)

